

POLITIKA LINGWISTIKA

Bħala parti mill-isforzi tagħha biex tippromwovi l-mobilità u l-fehim interkulturali, l-Unjoni Ewropea (UE) għażlet it-tagħlim tal-lingwi bħala prijorità importanti u tiffinanzja għadd ta' programmi u proġetti f'dan il-qasam. Fil-fehma tal-UE, il-multilingwiżmu huwa element importanti tal-kompetittività Ewropea. Għalhekk, wieħed mill-obiettivi tal-politika lingwistika tal-UE huwa li kull ċittadin Ewropew għandu jkollu ħakma tajba ta' żewġ lingwi oħra flimkien mal-lingwa materna tiegħu.

IL-BAŽI ĠURIDIKA

Fl-Ewropa, id-diversità lingwistika hija fatt tal-ħajja. Il-lingwi huma parti integrali mill-identità Ewropea u l-aktar espressjoni diretta tal-kultura. F'UE msejsa fuq il-motto "Magħquda fid-diversità", il-kapaċità li wieħed jikkomunika f'bosta lingwi hija riżorsa importanti għall-individwi, l-organizzazzjonijiet u l-kumpaniji. Il-lingwi huma wkoll fundamentali għar-rispett tad-diversità kulturali u lingwistika tal-UE.

Ir-rispett għad-diversità lingwistika huwa valur fundamentali tal-UE, kif inhuma wkoll ir-rispett tal-persuna u l-mentalità miftuħa lejn kulturi oħra. Dan huwa kuncett stabbilit fil-preambolu tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li fih isir riferiment għall-ispirazzjoni "mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanista tal-Ewropa" u għall-konferma tar-rabta "mal-prinċipji tal-libertà, id-demokrazija u r-rispett lejn id-drittijiet tal-bniedem". Fl-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) tingħata importanza kbira lir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u lin-nondiskriminazzjoni, filwaqt li l-Artikolu 3 jiddikjara li l-UE għandha "tirrispetta r-rikkezza tad-diversità kulturali u lingwistika tagħha". L-Artikolu 165(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jenfasizza li "l-azzjoni tal-Unjoni għandha tkun immirata lejn l-iżvilupp tad-dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni, partikolarment permezz tat-tagħlim u t-tixrid tal-lingwi tal-Istati Membri", filwaqt li tirrispetta bis-sħiħ id-diversità kulturali u lingwistika (Artikolu 165(1) tat-TFUE).

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, adottata fl-2000 u li saret ġuridikament vinkolanti mit-Trattat ta' Lisbona, tipprojbixxi d-diskriminazzjoni bbażata fuq il-lingwa (l-Artikolu 21) u timponi fuq l-Unjoni l-obbligu għar-rispett tad-diversità lingwistika (l-Artikolu 22).

L-ewwel regolamentazzjoni, li bdiet fl-1958, li tiddetermina l-lingwi li kellhom jintużaw minn dik li qabel kienet il-Komunità Ekonomika Ewropea^[1], ġiet emendata skont

[1] [ĠU L 17, 6.10.1958, p. 385.](#)

adeżjonijiet sussegwenti għall-UE u tiddefinixxi l-lingwi uffiċjali tal-Unjoni^[2], flimkien mal-Artikolu 55(1) tat-TUE. Kull ċittadin tal-UE għandu d-dritt li jkteb lil kwalunkwe istituzzjoni jew korps tal-UE b'waħda minn dawk il-lingwi u li jirċievi twegiba bl-istess lingwa, skont l-Artikolu 24 tat-TFUE.

L-OBJETTIVI

Il-politika tal-UE fil-qasam lingwistiku tissejjes fuq ir-rispett tad-diversità lingwistika fl-Istati Membri kollha u fuq il-ħolqien ta' dialogu interkulturali fl-UE kollha. Bil-għan li r-rispett reċiproku jitwettaq fil-prattika, l-UE tippromwovi t-tagħlim tal-lingwi barranin kif ukoll il-mobilità ta' ċittadini kollha permezz ta' programmi mmirati għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali. L-għarfien tal-lingwi barranin jitqies bħala waħda mill-ħiliet bażiċi li kull ċittadin tal-UE jeħtieġ li jkseb biex itejjeb l-opportunitajiet tiegħu ta' edukazzjoni u impjieg. L-UE tikkollabora wkoll mal-Istati Membri biex tiproteġi lill-minoranzi, abbażi tal-Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji tal-Kunsill tal-Ewropa.

Fil-kontribuzzjoni tagħha għas-Summit Soċjali li saret fis-17 ta' Novembru 2017 f'Gothenburg, il-Kummissjoni stabbiliet l-idea ta' "Żona ta' Edukazzjoni Ewropea" fejn, sal-2025, "minbarra l-lingwa materna tiegħu, [li] wieħed jittellem żewġ lingwi oħra jkun sar in-norma" (COM(2017)0673). Wara s-summit, il-Kummissjoni ppubblikat proposta għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar approċċ komprensiv għat-tagħlim tal-lingwi (COM(2018)0272).

IL-KISBIET

A. Żviluppi politiċi u sostenn għar-riċerka fil-qasam lingwistiku

1. Komparabilità tad-data dwar il-kompetenza lingwistika

FI-2005 l-Kummissjoni ppubblikat komunikazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-Indikatur Ewropew tal-Kompetenza Lingwistika ([COM\(2005\)0356](#)), strument maħsub biex ikejjel il-kompetenzi lingwistiċi kumplessivi fl-Istati Membri kollha. Il-qafas ġie stabbilit fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni adottata fit-13 ta' April 2007 ([COM\(2007\)0184](#)). Kif taferma l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2005, "l-iskop tal-indikatur huwa li jitkejlu l-kompetenzi ġenerali fl-ilsna barranin f'kull Stat Membru". Dan l-indikatur se jgħinna wkoll nifhmu jekk jaħdmux il-miżuri adottati biex nilhqu l-formula ta' "lingwa materna + tnejn", bis-saħħa tad-data komparabbli dwar il-kompetenzi lingwistiċi fl-Istati Membri kollha. Bord konsultattiv kien ġie stabbilit u huwa ppubblikat r-riżultati tal-ewwel stħarriġ fl-2011, li wrew il-bżonn ta' implimentazzjoni aħjar tal-istrategġiji għat-tagħlim tal-lingwi fl-iskejjel.

2. L-ECML u Mercator

L-UE ssostni żewġ ċentri ta' riċerka dwar il-lingwi: iċ-Ċentru Ewropew tal-Lingwi Moderni (ECML) u ċ-Ċentru ta' Riċerka Ewropew dwar il-Multilingwiżmu u t-Tagħlim tal-Lingwi (Mercator). L-ECML iħeġġeġ l-eċċellenza u l-innovazzjoni fit-tagħlim tal-lingwi u jgħin liċ-ċittadini Ewropej jitgħallmu l-lingwi b'mod aktar effiċjenti. L-għan ewlieni

---

[2]L-24 lingwa uffiċjali tal-UE huma: il-Bulgaru, il-Kroat, iċ-Ċek, id-Daniż, l-Olandiż, l-Ingliż, l-Estonjan, il-Finlandiż, il-Franċiż, il-Ġermaniż, il-Ġrieg, l-Ungeriż, l-Irlandiż, it-Taljan, il-Latvjan, il-Litwan, il-Malti, il-Pollakk, il-Portugiż, ir-Rumen, l-Islovakk, l-Isloven, l-Ispanjol, u ż-Żvediż.

tiegħu hu li jgħin lill-Istati Membri jimplimentaw politiki għat-tagħlim tal-lingwi effettivi billi jpoġġu enfasi fuq it-tagħlim tal-lingwi, jippromwovu d-djalogu u l-iskambju tal-aħjar prattiki u jsostnu netwerks u proġetti ta' riċerka marbutin mal-programmi. Mercator jagħmel parti minn netwerk ta' fames ċentri ta' riċerka u ta' dokumentazzjoni u hu speċjalizzat fil-lingwi reġjonali u minoritarji fl-Unjoni Ewropea.

3. Master's Ewropea fit-Traduzzjoni

Il-Master's Ewropea fit-Traduzzjoni (EMT) hija marka ta' kwalità għall-korsijiet tat-traduzzjoni universitarji li jissodisfaw l-istandards professjonali u l-esiġenzi tas-suq maqbuli. L-għan ewlieni tal-EMT huwa li jtejjeb il-kwalità tat-taħriġ fil-qasam tat-traduzzjoni u jhegħgeġ lil nies b'ħiliet għoljin biex jidhru għal din il-professjoni fl-UE. L-EMT jipprova jsaħħaħ l-istatus tal-professjoni ta' traduttur fl-UE.

B. Programmi ta' azzjoni

1. Il-programm Erasmus+

[Erasmus+](#) hu l-programm tal-UE għall-edukazzjoni, it-taħriġ, iż-żgħażaġħ u l-isport għall-2014-2020. Il-promozzjoni tat-tagħlim tal-lingwi u d-diversità lingwistika hija wieħed mill-oġettivi speċifiċi tal-programm. Il-[Gwida tal-Programm Erasmus+](#) tafferma li "l-opportunitajiet fis-seħħ biex joffru appoġġ lingwistiku huma mmirati biex jagħmlu l-mobilità aktar effiċjenti u effettiva, itejbu l-prestazzjoni tat-tagħlim u għalhekk jikkontribwixxu għall-oġettiv speċifiku tal-Programm" (p.9). L-appoġġ lingwistiku huwa offrut permezz tal-[Appoġġ Lingwistiku Online tal-Erasmus+](#) għal parteċipanti ta' azzjonijiet ta' mobilità sabiex jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti. Erasmus+ ihegħgeġ ukoll il-kooperazzjoni fil-qasam tal-innovazzjoni u l-iskambju tal-prattiki tajba permezz ta' sħubijiet fil-qasam tat-tagħlim tal-lingwi. Barra minn hekk, il-finanzjament favur l-appoġġ lingwistiku jista', meta jkun meħtieġ, jingħata lill-benefiċjarji tas-sħubijiet li jorganizzaw attivitajiet ta' taħriġ u tagħlim fit-tul għall-persunal, għall-ħaddiema żgħażaġħ u għall-istudenti. Il-Programm Erasmus+ jiffinanzja wkoll kull sena bosta proġetti li jsostnu t-tagħlim tal-lingwi tas-sinjali kif ukoll li jippromwovu s-sensibilizzazzjoni għad-diversità lingwistika u l-ħarsien tal-lingwi minoritarji.

Il-[proposta tal-Kummissjoni](#) għal programm suċċessur (2021-2027) ġiet ippubblikata f'Mejju 2018 ([COM\(2018\)0367](#)). Wara s-summit li seħħ f'Gothenburg fl-2017, il-proposta għandha l-għan li ttejjeb it-tagħlim tal-lingwi, b'mod partikolari permezz ta' użu usa' ta' għodod online. Taħt l-Azzjoni Ewlenija 1, se tappoġġja "opportunitajiet ta' tagħlim tal-lingwa, inklużi dawki li jappoġġjaw l-attivitajiet ta' mobilità".

2. Programm Ewropa Kreattiva

Fil-qafas tal-Programm Ewropa Kreattiva, jingħata appoġġ għat-traduzzjoni ta' kotba u manuskritti taħt is-[sottoprogramm Kultura](#).

3. Il-Jum Ewropew tal-Lingwi

Imhegħga mis-suċċess enormi tas-Sena Ewropea tal-Lingwi fl-2001, l-UE u l-Kunsill tal-Ewropa ddecidew li fis-26 ta' Settembru ta' kull sena jiġi ċelebrat il-Jum Ewropew tal-Lingwi b'avvenimenti ta' kull tip li jippromwovu t-tagħlim tal-lingwi fl-UE kollha. Din l-azzjoni hija mfasla biex toħloq sensibilizzazzjoni fost iċ-ċittadini dwar l-għadd kbir ta' lingwi mitkellma fl-Ewropa u biex tħeġġiġhom jitgħallmu l-lingwi.

4. Marka tal-Lingwi Ewropea

Il-[Marka tal-Lingwi Ewropea](#) hija premju tal-Kummissjoni maħsub biex jinkoraġġixxi lill-inizjattivi l-godda fit-tagħlim tal-lingwi, jippremja l-metodi l-godda tat-tagħlim tal-lingwi u jissensibilizza dwar il-lingwi reġjonali u minoritarji. Il-premju huwa pprezentat lill-proġetti mill-pajjiżi partecipanti għall-proġett tat-tagħlim tal-lingwi l-aktar innovattiv, lill-persuna li tkun għamlet l-akbar progress fit-tagħlim tal-lingwi barranin u lill-aħjar għalliem tal-lingwi.

5. Juvenes Translatores

Kull sena l-Kummissjoni tagħti l-premju "Juvenes Translatores" lill-aħjar traduzzjoni li tkun saret minn student ta' 17-il sena f'kull Stat Membru. L-istudenti jistgħu jagħzlu li jittraduċu minn u lejn kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

A. Diversità lingwistika

Bħala punt preliminari, irid jiġi nnotat li l-Parlament Ewropew adotta politika lingwistika totalment imsejsa fuq il-multilingwiżmu, li jfisser li l-lingwi kollha tal-UE għandhom importanza ndaqs. Id-dokumenti kollha tal-Parlament jiġu tradotti fil-lingwi uffiċjali kollha u kull Membru tal-Parlament Ewropew għandu d-dritt jitkellem bil-lingwa li jagħzel hu.

Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2009 dwar "Il-multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn kongunt"^[3], il-Parlament Ewropew tenna l-appoġġ tiegħu favur il-politiki tal-UE fil-qasam tal-multilingwiżmu u stieden lill-Kummissjoni tfassal miżuri mmirati lejn il-promozzjoni tad-diversità lingwistika.

Fit-28 ta' Marzu 2019, il-Parlament Ewropew adotta l-programm Ewropa Kreattiva 2021-2027^[4]. Fil-artikolu ddedikat għall-oġettivi tal-programm, huwa enfasizza li għandhom jiġu kkunsidrati "l-ispeċifitajiet ta' pajjiżi differenti, inklużi pajjiżi jew reġjuni b'sitwazzjoni ġeografika jew lingwistika partikolari". Huwa żied ukoll dispożizzjoni speċifika dwar l-appoġġ għas-sottotitar, id-doppjaġġ u d-deskrizzjoni awdjo tal-kontenut awdjoviżiv Ewropew, sabiex jitravmu "bejgħ u ċirkolazzjoni internazzjonali ta' xogħlijiet Ewropej mhux nazzjonali fuq il-pjattaformi kollha".

Fl-2018, il-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni tal-Parlament Ewropew ħadem fuq rapport fuq inizjattiva proprja dwar "L-ugwaljanza lingwistika fl-era diġitali – lejn proġett tal-Lingwaġġ Uman", ibbażat fuq [studju](#) bl-istess titolu miktub fuq talba tal-Panel tal-Valutazzjoni tal-Għażliet Xjentifiċi u Teknoloġiċi tal-Parlament. Fil-11 ta' Settembru 2018, ir-riżoluzzjoni "L-ugwaljanza tal-lingwi fl-era diġitali" ġiet adottata fis-sessjoni plenarja^[5]. F'din ir-riżoluzzjoni, il-Parlament stieden lill-Kummissjoni tivvaluta l-aktar mezzi xierqa biex tiżgura l-ugwaljanza tal-lingwa fl-era diġitali, u tiżviluppa strategija b'saħħitha u kkoordinata għal suq uniku diġitali multilingwi. Kull sena sa mill-2007, il-Parlament Ewropew ta l-["Premju Ċinematografiku LUX"](#). Il-premju jinkludi s-sottotitar tat-tliet films finalisti fl-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

[3] [GU C 117E, 6.5.2010, p. 59.](#)

[4] [Testi adottati, P8_TA\(2019\)0323.](#)

[5] [Testi adottati, P8_TA\(2018\)0332.](#)

B. Appoġġ għal-lingwi minoritarji

Fit-23 ta' Novembru 2016, il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar il-lingwa tas-sinjali u l-interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali^[6]. L-għan kien li jenfasizza li ċ-ċittadini torox, torox-għomja u neqsin mis-smiġħ jeħtieġ li jkollhom aċċess għall-istess informazzjoni u komunikazzjoni daqs il-pari tagħhom fil-forma ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali, is-sottotitolar, il-konverżjoni tal-kliem mitkellem f'kitba (speech-to-text) u/jew forom alternattivi ta' komunikazzjoni, inklużi interpreti orali. Ir-riżoluzzjoni rrikonoxxiet ukoll li l-istituzzjonijiet tal-UE diġà qed jipprevedu l-aċċessibilità ta' avvenimenti pubbliċi u laqgħat tal-kumitati.

Fl-2013 il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar "il-lingwi Ewropej fil-periklu ta' estinzjoni u d-diversità lingwistika fl-Unjoni Ewropea"^[7], u fiha talab lill-Istati Membri jagħtu aktar attenzjoni lil-lingwi Ewropej fil-periklu ta' estinzjoni u jimpenjaw ruħhom għall-ħarsien u l-promozzjoni tad-diversità tal-patrimonju lingwistiku u kulturali tal-Unjoni.

Studju dwar "Lingwi Minoritarji u l-Edukazzjoni: l-Aħjar Prattiki u n-Nases", ikkummissjonat fisem il-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni tal-Parlament Ewropew u ppubblikat fil-bidu tal-2017, jinvestiga s-sitwazzjoni tal-lingwi minoritarji fl-edukazzjoni fi 13-il studju tal-każijiet.

Fis-7 ta' Frar 2018, il-Parlament Ewropew approva riżoluzzjoni dwar il-protezzjoni u n-nondiskriminazzjoni fir-rigward tal-minoranzi fl-Istati Membri tal-UE^[8]. Din ir-riżoluzzjoni tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jiżguraw li jithares id-dritt li tintuża lingwa minoritarja u jipproteġu d-diversità lingwistika fl-Unjoni. Hija tirrakkomanda r-rispett tad-drittijiet lingwistiċi fil-komunitajiet fejn hemm aktar minn lingwa uffiċjali waħda, u jistieden lill-Kummissjoni ssaħħaħ il-promozzjoni tat-tagħlim u l-użu tal-lingwi reġjonali u minoritarji.

Pierre Hériard
05/2019

---

[6] [GU C 224, 27.6.2018, p. 68.](#)

[7] [GU C 93, 9.3.2016, p. 52.](#)

[8] [GU C 463, 21.12.2018, p. 21.](#)

